

IRAKASKUNTZA-GIDA

2019/20

Ikastegia

231 - Psikologia Fakultatea

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa

3. maila

IRAKASGAIA

25098 - Tratamendu Psikologikoak

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

De acuerdo con la distribución de las asignaturas del Grado de Psicología de la Universidad del País Vasco UPV/EHU, la asignatura "Tratamientos Psicológicos" se halla encuadrada en el tercer curso, en el segundo cuatrimestre. Consta de 6 créditos.

Tal y como se recoge en la Guía de Titulación del Grado de Psicología de la UPV/EHU, el tercer curso se centra en los objetivos formativos de carácter más aplicado, dirigido al ejercicio profesional, de nivel general, de la Psicología. Los y las estudiantes deben iniciarse en la evaluación, diagnóstico y tratamientos psicológicos, centrados en su aplicación a diferentes procesos y comportamientos (normales y patológicos) y en diferentes contextos. Deben conocer las principales técnicas de intervención y asesoramiento en los ámbitos de la salud, educativo y de las organizaciones, teniendo en cuenta los aspectos éticos y deontológicos implicados. Asimismo, han de conocer los principales diseños de investigación experimental y las técnicas de análisis de datos asociadas a ellos. Además, se inicia al estudiante en las competencias propias del desarrollo profesional de la psicología mediante el conocimiento de las principales estrategias de gestión de situaciones de conflicto, las estrategias de negociación y mediación, así como de facilitación de grupos y de equipos de trabajo.

La propuesta de programa docente que se presenta a continuación tiene como objetivo que el alumnado adquiera las competencias definidas en el plan de estudios para la asignatura, a través de un temario y de una metodología docente específicamente diseñados para ello.

Se pretende introducir al alumnado en el conocimiento de los principales sistemas teóricos o enfoques psicoterapéuticos: sus bases teórico-conceptuales, los modelos psicopatológicos y los principales procedimientos psicoterapéuticos.

Además, se pretende promover que el alumnado, a partir del conocimiento de dichos modelos y la evidencia empírica obtenida, pueda discernir qué tratamiento es más aconsejable en cada caso concreto. Asimismo, se busca fomentar la comprensión de la importancia del propio proceso de tratamiento en sus diversas fases y potenciar el conocimiento de los objetivos terapéuticos asociados a las técnicas más relevantes de cada modelo teórico. También se persigue que el alumnado sepa reconocer la buena práctica a partir de una actuación profesional basada en principios éticos sólidos y el cumplimiento de la legislación vigente.

Por otra parte, y en atención a las competencias transversales del plan de estudios, se busca el desarrollo de la capacidad para trabajar en equipo, el análisis crítico y la autonomía para emplear las fuentes de datos científicas y las tecnologías de la información para una futura actualización autónoma de los conocimientos. En definitiva, se persigue un aprendizaje significativo e integrado dentro del aprendizaje global del grado.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

G006 (C3CC12) Psikologiarekin zerikusia duen informazioa bilatzeko, kudeatzeko, eguneratzeko, hautatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea, espezializatutako informazio- eta dokumentazio-iturrietatik abiatuta

G007 (C3CC13) Maila pertsonalean, profesionalean eta zientifikoan modu eraginkorrean erlazionatzea eta komunikatzea, eta banaka nahiz diziplina bakarreko zein anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea, ardurak hartuz eta jarduerak modu kritikoa baloratuz

G008 (C3CC14) Psikologoaren lanbidea erregulatu duen lege-esparrua ezagutzea, eta printzipio etikoak eta kode deontologikoa aplikatzeko gai izatea.

G009 (C3CC15) Modu autonomoan ikasteko eta etengabeko ikaskuntzaren garrantzia baloratzeko gai izatea, lanbidearen mesederako diren gaitasunak eta ezagutzak eguneratzeko, eta ezagutza psikologikoari ekarpena egiteko

1. Tratamendu psikologikoen ezaugarri definitzaileak ezagutzea.

2. Erabiltzaileen beharrak eta esakerak (banakoenak eta taldekoenak) identifikatzen jakitea, hainbat testuingurutan.

3. Esku hartze psikologikoen estrategia eta teknika egokiak hautatzeko eta aplikatzeko gai izatea, ezarritako helburuak lortzeko.

4. Programen eta esku hartzeen ebaluazioa diseinatzeko, garatzeko eta interpretatzeko gai izatea.

5. Informazio espezifikoa bilatzeko, analizatzeko eta laburtzeko gai izatea; txostenak eginez, kasuak analizatzeko gai izatea; eta lortutako emaitzak azaltzeko eta defendatzeko gai izatea.

6. Psikologiaren betebeharrak deontologikoki ezagutzea eta errespetatzen jakitea.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. Tratamendu psikologikoen sarrera.
2. Terapia psikodinamikoak
3. Jokabide-kognitibo terapiak
4. Terapia sistemikoak
5. Terapia humanistak, existentzialak eta esperientzialak.

METODOLOGIA

Irakaskuntza teoriko-praktikoa da.
Eskola magistralak, praktikako talde saioak eta banakako lanak egiten dira.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	36	8	8				8		
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	54	12	12				12		

Legenda: M: Magistrala
GL: Laborategiko p.
TA: Tailerra
S: Mintegia
GO: Ordenagailuko p.
TI: Tailer Ind.
GA: Gelako p.
GCL: P. klinikoak
GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Test motatako proba % 60
- Praktikak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 40

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

EBALUAZIO JARRAIA

Eduki teorikoak
Alderdi teorikoaren azken azterketa egongo da test modukoa.

Eduki praktikoak eta seminarioak
Praktiken egutegiaren arabera ebaluazio jarraia egingo da, proposatzen diren gaien inguruko lan gidatuekin.

Azken nota eduki teoriko (%60) eta praktiko gehi seminarioak (%40) puntuazioen batuketara izango da. Beharrezkoa da bi zatiak gaindituta izatea nota gehitzeko.

Deialdiari uko egiteko prozedurari dagokionez, Titulazio Ofizialetako ikasleen ebaluaziorako arautegiko 12.2 artikuluarri jarraituz, etengabeko ebaluazioaren kasuan, azken probaren pisua bada irakasgaiko kalifikazioaren % 40 baino handiagoa, nahikoa izango da proba horretara ez aurkeztea azken kalifikazioa <<aurkezteke>> izan dadin. Aldiz, azken probaren pisua bada irakasgaiko kalifikazioaren % 40a edo hori baino txikiagoa, deialdiari uko egin nahi dioten ikasleek kasuan kasuko irakasgaiaren irakaskuntza aldia bukatu baino, gutxienez, hilabete lehenago egin beharko dute eskaria. Eskari hori idatziz aurkeztu beharko zaio irakasgaiaren ardura duen irakasleari.

AZKEN EBALUAZIO BAKARRA

Ebaluazio frogak bakarrez gain teoriko eta praktiko gehi seminarioen test moduko azterketa egongo da. Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

UPV/EHUko ebaluazio probetan eta lan akademikoetan jokabide makur eta iruzurrezkoak eragozteari eta etika akademikoari buruzkoa protokoloaren harira, normalean, eta besterik adierazi ezean, UPV/EHUko ebaluazio probetan ikasleek debekatuta izango dute liburuak, oharrak edo apunteak erabiltzea, bai eta tresna edo gailu telefoniko, elektronikoa, informatikoa edo bestelakoak erabiltzea ere (3.puntua).

UPV/EHU honako hauek joko dira jokabide makur edo iruzurrezkoak ebaluazio probetan edo ebaluatu beharreko lan akademikoak egitean eta aurkeztean: Lanak plagiatzea, hau da, lanak kopiatzea, jatorria edo iturria aipatu barik eta norberarenak balira bezala ematea ebaluazio akademikorako aurkezten diren testu edo lanetan (2.a puntua).

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

EZOHIKO DEIALDIA

9. artikulua: Irakasgaia ohiko deialdian gainditzen ez duten ikasleek, hautatutako ebaluazio sistema gorabehera, eskubidea izango dute ezohiko deialdiko azken ebaluazioko proba osatzen duten azterketa eta jardueretara aurkezteko. Ezohiko deialdietan irakasgaiak ebaluatzeko sistema bakarra azken ebaluazioa izango da. Ezohiko deialdiko azken ebaluazioko proba alderdi teorikoaren test moduko azterketaz eta eduki praktikoaren azterketa batez osaturik egongo da. azterketa egun ofizialean egin beharreko probara ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea. Ezohiko deialdiari uko egiteko ez aurkeztea nahikoa da.

Kontutan hartu 6.4 artikulua diona: Irakasgai desberdinetako ebaluazio proben datak batera suertatuz gero, irakasgairan bat errepikatzen ari diren ikasleei kalterik ez egiteko, ikasleak data aldatzeko eskatu beharko dio irakasleari ebaluazio proba eguna baino, gutxienez, 15 egun natural lehenago.

17 artikulua arabera, deialdi ofizialeko ebaluazioaren behin-behineko kalifikazioak 12 egun naturaleko epean argitaratu dituzte irakasleek, ebaluazio proba egiteko data ofizialekin kontaktatzen hasita eta unibertsitateak horretarako prestatuta dituen baliabide informatikoak erabilita.

18 artikulua: Behin-behineko kalifikazioa argitaratzean, kalifikazioa irakasgaiaren ardura duen irakasle edo koordinatzailearekin berrikusteko eguna, tokia eta ordua zehaztu beharko da; berrikuspenerako epea, bestalde, gutxienez hiru egun naturalekoa eta gehienez seikoa izango da, kalifikazioa argitaratzen den egunetik kontaktatzen hasita.

UPV/EHUko ebaluazio probetan eta lan akademikoetan jokabide makur eta iruzurrezkoak eragozteari eta etika akademikoari buruzkoa protokoloaren harira, normalean, eta besterik adierazi ezean, UPV/EHUko ebaluazio probetan ikasleek debekatuta izango dute liburuak, oharak edo apunteak erabiltzea, bai eta tresna edo gailu telefoniko, elektronikoa, informatikoa edo bestelakoak erabiltzea ere (3.puntua).

UPV/EHU honako hauek joko dira jokabide makur edo iruzurrezkoak ebaluazio probetan edo ebaluatu beharreko lan akademikoak egitean eta aurkeztean: Lanak plagiatzea, hau da, lanak kopiatzea, jatorria edo iturria aipatu barik eta norberarenak balira bezala ematea ebaluazio akademikorako aurkezten diren testu edo lanetan (2.a puntua).

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasgaiaren irakasleak behar den denborarekin eta bitarteko egokienekin eskainiko du irakasgaiaren ordu teorikoak, praktikoak, tailerrak eta seminarioak egiteko beharrezkoa den material teorikoa eta praktikoa.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- Díaz, M. I., Ruiz, M. A. y Villalobos, A. (2017). Manual de técnicas y terapias cognitivo conductuales. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Lambert, M. J. (Ed.) (2013). Bergin & Garfield's Handbook of psychotherapy and behavior change. New York: John Wiley & Sons.
- Prochaska, J. O. y Norcross, J. C. (2018). Systems of psychotherapy. New York: Oxford University Press.
- Rojí, B., & Saúl, L. A. (Eds.) (2016). Introducción a los tratamientos psicodinámicos, experienciales, constructivistas, sistémicos e integradores (3ª ed.). Madrid: UNED.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- Ávila-Espada, A. y Poch, J. (1994). Manual de técnicas de psicoterapia. Madrid: Siglo XXI.
- Bellak, L. y Siegel, H. (1987). Manual de psicoterapia breve, intensiva y de urgencia. México: Manual Moderno.
- Caballo, V. (1993). Manual de técnicas de terapia y modificación de conducta. Madrid: Siglo XXI.
- Carwath, T. y Miller, D. (1989). Psicoterapia conductual en asistencia primaria: Manual práctico. Barcelona: Martínez Roca.
- Cormier, W.H. y Cormier, L.S. (1994). Estrategias de entrevista para terapeutas. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Costa, M. y López, E. (2003). Consejo Psicológico. Madrid: Síntesis.
- Echeburua, E. (1993). Modificación de conducta y psicología clínica. Bilbao: UPV.
- Ferro, R. (2000). Aplicación de la Terapia de Aceptación y Compromiso en un ejemplo de Evitación Experiencial, *Psicothema*, 12, 445-450.
- Ferro, R.; Valero, L. y Vives, M.C. (2000). Aplicación de la Psicoterapia Analítica Funcional. Un Análisis Clínico de un Trastorno Depresivo. *Análisis y Modificación de Conducta*, 26, 291-317.
- Fritzen, S.J., (1982). La ventana de Johari. Santander: Sal Terrae
- Froján, M.X. (1998). Consultoría conductual. Terapia psicológica breve. Madrid: Pirámide.
- García Higuera, J. A. (2006). La terapia de aceptación y compromiso como desarrollo de la terapia cognitivo conductual. *eduPsykhé*, 5(2), 287-304.
- García Higuera; J.L. (2007). La terapia de aceptación y compromiso: tercera generación de la terapia cognitivo conductual.

<http://www.psicoterapeutas.com/pacientes/act/brevepresenact.htm>

Gavino, A. (1997) Guía de ayuda al terapeuta cognitivo-conductual. Madrid: Pirámide.

Greenson, R. (1986?). Técnica y práctica del psicoanálisis. Madrid: Siglo XXI

Grinberg, L. (1981). Psicoanálisis: Aspectos teóricos y clínicos. Barcelona: Paidós.

Grinberg, L.S. y Paivio, S.C. (2000). Trabajar con las emociones en psicoterapia. Barcelona: Paidós

Labrador, F

Aldizkariak

1. Annual Review of Clinical Psychology
2. Clinical Psychology Review
3. Health Psychology Review
4. Psychological Medicine
5. Depression and Anxiety
6. Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology
7. Clinical Psychology-Science and Practice
8. Neuropsychology Review
9. Journal of Abnormal Psychology
10. Journal of Consulting and Clinical Psychology
11. Journal of Clinical Psychiatry
12. European Journal of Psychotraumatology
13. Behaviour Research and Therapy
14. International Journal of Clinical and Health Psychology
15. International Journal of Eating Disorders
16. Clinical Child and Family Psychology Review
17. Body image
18. Journal of Anxiety Disorders
19. Sexual Abuse-A Journal of Research and Treatment
20. Psychological Assessment
21. Personality Disorders-Theory Research and Treatment
22. Journal of Abnormal Child Psychology
23. Behavior Therapy
24. Archives of Sexual Behavior
25. European Eating Disorders Review
26. Assessment
27. Health Psychology
28. Family Process
29. Mindfulness
30. Psychotherapy Research
31. Journal of Sex Research

Interneteko helbide interesgarriak

INTERNETeko BALIABIDEAK:

• Asociación Española de Psicoterapias Cognitivas <http://www.terapiacognitiva.net/>

• Asociación Española de Psicología Conductual <http://www.aepc.es/web2/>

• Asociación española de terapia gestalt <https://aetg.es>

• Associations for Contextual Behavioral Sciences <https://contextualscience.org/>

• Beck Institute <https://www.beckinstitute.org/>

• Center for Anxiety & Related Disorders <http://www.bu.edu/card/>

• Feap www.feap.es

• Federación Española de Asociaciones de Terapia Familiar www.featf.org/

• Institute for Solution-Focused Therapy <http://www.solutionfocused.net/what-is-solution-focused-therapy/>

• The Albert Ellis Institute <http://albertellis.org/>

• The Gestalt Therapy Page www.gestalt.org

• Trauma Focused Cognitive-Behavioral Therapy <https://tfcbt.musc.edu/>

• Asociación Española de Psicoanálisis. <http://www.sep-psicoanalisi.org/que-es-la-sep-2/ipa/>

OHARRAK